

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 10C/118/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515202000
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Stachovič
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2016:3515202000.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Novom Meste nad Váhom, pred samosudcom JUDr. Andrejom Stachovičom, v právnej veci navrhovateľa: R. G., K.. XX.XX.XXXX, O. I. J. XXX, XXX XX Q., právne zastúpená JUDr. Máriou Cagalovou, advokátkou, so sídlom Poľovnícka 10, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, proti odporcom: 1/ H.. B. G., K.. XX.XX.XXXX, O. I. J. XXX, XXX XX Q., právne zastúpený JUDr. Annou Kašparovou, advokátkou, so sídlom Malinovského 43, 915 01 Nové Mesto nad Váhom 2/ Sberbank Slovensko, a.s., so sídlom Vysoká 9, 810 00 Bratislava, IČO: 17 321 123, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, o určenie neplatnosti vyhlásenia ručiteľa, takto

rozhodol:

Vyhlásenie ručiteľa odporcu 1/ č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.06.2013 za dlhy obchodnej spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s., z titulu Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 19.06.2001 v znení jej neskorších dodatkov č. 1 až 20, je neplatné .

Navrhovateľovi sa priznáva náhrada trov konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaním došlým súdu zo dňa 09.03.2015 domáhal, aby súd určil, že vyhlásenie ručiteľa odporcu 1/ č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.06.2013 za dlhy obchodnej spoločnosti Q. R. U., U..W.. je neplatné. Návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ a odporca v 1/ sú manželia. Manželstvo uzatvorili dňa 14.01.1964 v V. a je zapísané v knihe manželstiev matriky Obvodného národného výboru V. X vo zväzku H., ročník XXXX, strana XXX, pod poradovým číslom XX. Odporca X/ pracoval v spoločnosti Q. R. U., U..W.. so sídlom I. J. XXX, XXX XX Q., H.: XX XXX XXX. Spoločnosť je zapísaná v obchodnom registri Trenčín, v oddieli Sa vložka č. XXXXX/R. Odporca v 1/ rade vykonával v spoločnosti Q. R. U., U..W.. funkciu člena štatutárneho orgánu - predsedu predstavenstva. Uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 38K/36/2013 zo dňa 16.12.2013 (zverejnené v obchodnom vestníku č. 246/2013 dňa 20.12.2013) bol na spoločnosť Q. R. U., U..W.. vyhlásený konkurz. Dňa 18.06.2013 podpísal odporca 1/ ako ručiteľ vyhlásenie ručiteľa č. XXXXXXXXXXXX, ktorým sa odporcovi 2/ zaručil, že ako ručiteľ uhradí odporcovi 2/ akúkoľvek pohľadávku odporcu 2/ voči obchodnej spoločnosti Q. R. U., U..W.., vyplývajúcu z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi odporcom 2/ a spoločnosťou Q. R. U., U..W.. dňa 19.06.2001 v znení dodatkov č. 1/ až 20. Dodatok č. 20 zo dňa 18.06.2013 k úverovej zmluve predstavuje úplné znenie úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX. Týmto dodatkom sa odporca 2/ ako veriteľ zaviazal obchodnej spoločnosti Q. R. U., U... ako dlžníkovi poskytnúť kontokorentný úver do výšky 550.000,-\$ Eur za účelom financovania prevádzkových nákladov spoločnosti Q. R. U., U..W.. v rámci jej podnikateľskej činnosti. Splatnosť poskytovaného úveru bola účastníkmi úverovej zmluvy dohodnutá tak, že spoločnosť Q. R. U. splatí úver postupnými splátkami do 17.04.2014. Vzhľadom k tomu, že spoločnosť Q. R. U., U..W.. je v konkurze, stal sa splatným celý dlh spoločnosti Q. R. U., U..W.. z úverovej zmluvy, ktorý odporca 2/ vyčíslil v sume 545.416,0276 Eur a následne pristúpil k vymáhaniu dlhu titulom ručenia aj

voči odporcovi 1/. Navrhovateľ napáda platnosť právneho úkonu svojho manžela, odporcu - Vyhlásenia ručiteľa č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.06.2013, ktorým sa odporca 1/ odporcovi 2/ zaručil, že ako ručiteľ uhradí odporcovi 2/ pohľadávky odporcu 2/ voči spoločnosti Q. R. U., U..W.. vyplývajúcu z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.06.2001 v znení dodatkov č. 1 až 20, pokiaľ ich neuhradí dlžník Q. R. U., U..W... Jej manžel - odporca 1/ k prevzatiu ručiteľského záväzku č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.06.2013 nemal súhlas navrhovateľa, na základe § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka je tento jeho právny úkon neplatný. Prevzatie ručiteľského záväzku odporcu 1/ voči odporcovi 2/ za splnenie dlhu obchodnej spoločnosti Q. R. U.F., U..s. z úverovej zmluvy na poskytnutie úveru vo výške 550.000,- Eur nie je bežnou vecou, nie je bežnou vecou ani v zmysle ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odporca 1/ v čase podpisu prehlásenia a ani dnes sám nevlastní majetok mimo rámca bezpodielového spoluvlastníctva manželov v takom rozsahu, aby bol schopný prípadný dlh spoločnosti Q. R. U., U..W.. z úverovej zmluvy splniť a uhradiť z majetku nepatriaceho do ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Je zrejmé, že v prípade nesplnenia záväzku spoločnosti Q. R. U. U..W.. na vrátenie úveru z predmetnej úverovej zmluvy sa odporca 2/ ako veriteľ môže v exekučnom konaní domáhať uspokojenia svojej pohľadávky aj z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. K prevzatiu ručenia odporca 1/ mal si preto jednoznačne vyžiadať jej súhlas, čo neurobil, ani ju o prevzatí určení neinformoval, a s týmto jeho právnym úkonom nesúhlasí. Podľa jej názoru v rozpore s dobrými mravmi je aj postup a konanie odporcu 2/, ktorý na zabezpečenie návratnosti úveru poskytnutého podnikateľskému subjektu vyžaduje ručenie členov štatutárneho orgánu tohto subjektu - fyzických osôb, nepodnikateľov, ktorí tak ručia celým svojim osobným majetkom hoci v danom prípade odporca 2/ od začiatku vedel a musel vedieť, i vzhľadom na výšku poskytovaného úveru 550.000,- Eur, že ručiteľský záväzok odporcu 1/ má dosah na bezpodielové spoluvlastníctvo manželov a povedie k „likvidácii“ bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Odporca 1/ vo vyjadrení došlým súdu dňa 20.08.2015 uviedol, že o podpise ručiteľského záväzku č. XXXXXXXXXXXX voči odporcovi 2/ svoju manželku neinformoval.

Odporca 2/ vo vyjadrení došlým súdu dňa 10.09.2015 žiadal návrh zamietnuť z dôvodu, že navrhovateľ sa mylne domnieva, že prevzatie ručenia nie je „bežnou vecou týkajúcou sa spoločných vecí“ a na platné prevzatie ručenia bol potrebný jej súhlas - ako manželky (§ 145 ods. 1 druhá veta OZ). Judikatúra v obdobných prípadoch stabilne konštatuje, že k ručiteľskému záväzku nie je potrebný súhlas druhého manžela. Prevzatím ručiteľského záväzku vzniká záväzok výlučne tomuto manželovi, keďže nejde o dispozíciu so spoločnou vecou, resp. výkon správy spoločných vecí obidvoch manželov (R 61/1973; R 1/1998 - príkladáme k vyjadreniu). Ak sa právny úkon jedného z manželov netýka spoločných vecí, nevzťahuje sa naň ustanovenie § 145 OZ, v dôsledku čoho nemožno uvažovať ani o neplatnosti takéhoto úkonu podľa ustanovenia § 40a OZ (uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 30.08.200/8, sp. zn. 29 Odo 398/2005). Najvyšší súd SR pritom jednoznačne potvrdil, že iba z dôvodu, že pri eventuálnom vymáhaní ručiteľského záväzku voči jednému z manželov môže veriteľ dosiahnuť uspokojenie inter alia aj speňažením vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nemožno vyvodzovať, že prevzatie ručiteľského záväzku vyžaduje na svoju platnosť súhlas druhého manžela (R 61/1973). Podaná určovací žaloba nie je spôsobilá odstrániť spornosť vzťahov, ktorú žalobkyňa namieta. Ak vyriešenie určitej otázky neznamená definitívne vyriešenie obsahu právneho vzťahu účastníkov konania alebo ich práva, určovací žaloba nie je opodstatnená (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 1.11.2006, sp. zn. 3Cdo/112/2004; uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.04.2009, sp. zn. 3Cdo/224/2008). Z naznačených záverov je zrejmé, že konanie o určenie neplatnosti ručiteľského vyhlásenia bolo iniciované neskôr ako konanie o zaplatenie pohľadávky, pričom jeho predmetom je otázka, ktorá nepochybne môže byť efektívne prejudiciálne riešená v konaní o zaplatenie (§ 135 ods. 2 OSP). V tejto súvislosti osobitne zdôrazňujú, že právna doktrína zaujala k uvedenej procesnej situácii jednoznačný právny názor, ktorý je pravidelne pertraktovaný odbornou právnickou verejnosťou. Navrhovateľ rozpor s dobrými mravmi odôvodňuje neprimerane vysokým ručením a skutočnosťou, že jej manžel (odporca 2/) nikdy nevlastnil majetok (nepatriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov) v takej vysokej hodnote, na akú poskytol ručenie. Je vecou ručiteľa, aby sa oboznámil s podmienkami poskytovaného úveru. Ak bola (špekulatívne tvrdená) nevedomosť ručiteľa o výške pohľadávky spôsobená len tým, že si zmluvu o úvere neprečítal, ani sa o nej inak neinformoval, nemôže byť táto okolnosť na ťarchu veriteľa (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 30.01.2013, sp. zn. 32Cdo/4558/2011). Navyše vyhlásenie ručiteľa je jednostranným právnym úkonom, preto už len z tohto dôvodu je nad akúkoľvek pochybnosť vylúčené konanie odporcu 2/, ktorý nie je účastníkom právneho úkonu vyhlásenia ručiteľa, proti dobrým mravom (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.10.2009 sp. zn. 2Obo/26/2009). Podľa 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka pohľadávka veriteľa len jedného

z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Druhý manžel, ktorý nie je dlžníkom je povinný strpieť, aby veriteľova pohľadávka bola uspokojená i z majetku, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve oboch manželov. Tento manžel je v zmysle § 255 ods. 2 O.s.p. tiež účastníkom konania o výkon rozhodnutia. Pri skúmaní právneho úkonu z hľadiska priečenia sa proti dobrým mravom v zmysle § 39 Obč. zák. je základným predpokladom na vytvorenie objektívneho názoru v danej problematike skúmanie okolností vzniku tohto právneho vzťahu na obidvoch účastníckych stranách právneho vzťahu. V danej veci preto nie je postačujúce zistenie možného konania pôvodného navrhovateľom smerujúceho proti dobrým mravom, ale aj správanie sa druhej strany, ručiteľiek. Správne poukázal navrhovateľ na to, že právny úkon, vyhlásenie ručiteľa, je jednostranný právny úkon, preto už len z tohto dôvodu je nad akúkoľvek pochybnosť vylúčené konanie navrhovateľa, ktorý nie je účastníkom právneho úkonu vyhlásenia ručiteľa, proti dobrým mravom. V tejto súvislosti možno by sa dalo uvažovať nad vážnosťou urobeného právneho úkonu, keď odporcovia zhodne vypovedali, že mali za to, že podpisujú doklady týkajúce sa ich pracovného zaradenia a výkonu práce, ale ani v tomto smere neobstojí obrana odporcov keď ručiteľské vyhlásenia svojim obsahom a vizuálnou stránkou sú nezameniteľné s inou listinou.

Súd sa oboznámil podaniami účastníkov konania, spolu s prílohami, výsluchom navrhovateľa a odporcu 1/ na nariadenom pojednávaní, pričom zistil nasledovný skutkový stav veci:

Navrhovateľ a odporca 1/ sú manželia od roku 14.01.1964, manželstvo trvá a do dnešného dňa nemajú zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

Odporca 1/ je podnikateľom a bol väčšinovým akcionárom a predsedom predstavenstva spoločnosti Q. R. U., U..W.. W. W. I. J. XXX, XXX XX Q., H.: XX XXX XXX.

Dňa 13.06.2001 bola uzatvorená Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX medzi odporcom 2/ ako veriteľom a obchodnou spoločnosťou Q. R. U., U..W.. ako dlžníkom, na základe ktorej bolo Q. R. U., U..W.. poskytnutý kontokorentný úver vo výške 1.500.000,- Eur. Zmluva bola menená a doplňovaná 20 dodatkami. Medzi účastníkmi konanie nebolo sporné, že prvotný záväzok spoločnosti bol okrem iného krytý osobným ručením manželov, t.j. navrhovateľa a odporcu 1/. Ručenie bolo vypustené na podklade dodatku č. 1 úverovej zmluvy a opätovne sa zaviedlo dodatkom č. 4. Ďalšími dodatkami boli poskytnuté ďalšie čiastkové úvery. V dodatku č. 20 zo dňa 18.06.2013 sa urobilo úplné znenie, kde sa zaviedlo ručenie len odporcom 1/ a jeho synom. V zmysle tohto dodatku bola výška úveru 550.000,- Eur a to za účelom financovania prevádzkových nákladov spoločnosti Q. R. U., U..W.. v rámci jej podnikateľskej činnosti. Úver bol zabezpečený ďalej záložnými právami k nehnuteľnostiam, vinkuláciou poistného plnenia, vlastnou blankozmenkou, záložným právom k pohľadávkam dlžníka, notárskou zápisnicou o uznaní záväzku.

Uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 38K/36/2013 zo dňa 16.12.2013 (zverejnené v obchodnom vestníku č. 246/2013 dňa 20.12.2013) bol na spoločnosť Q. R. U., U..W., vyhlásený konkurz. pričom medzi účastníkmi konania nie je sporné, že v súčasnosti sa rozdeľuje speňažená konkurzná podstata medzi veriteľov, pričom rozdelený výťažok nevykryje celú pohľadávku odporcu 2/ z titulu úverovej zmluvy.

Navrhovateľ na nariadenom pojednávaní vypovedal, že keď začali podnikat', išlo o garážové podnikanie, kde v tom čase manželovi pomáhala, a to najmä so mzdami. Vtedy chodievala do práce. Keď sa syn vrátil zo štúdia a tento im oznámil, že bude s otcom spolupracovať, tak s vypomáhaním prestala a začala sa venovať rodine. Odišla na predčasný dôchodok. Momentálne je ich doma takmer 8. Syn čaká štvrté dieťa. Majú ešte jedného syna, ktorý je od narodenia veľmi chorý a je na invalidnom dôchodku. Mala na starosti domácnosť a mala na starosti aj rekonštrukciu tohto domu. K tomuto domu má veľmi osobný citový vzťah. Je to jej rodný dom a dedičstvo po rodičoch. Preto ešte na začiatku podnikania sa s manželom dohodla, že tento dom nebude nikdy zaťažovaný a že o tento dom nikdy neprídu. Dozvedela sa o tom, že manžel osobne ručí za záväzok firmy až v situácii, keď na tom firma bola veľmi zle. Boli dokonca odpojení od elektriky a celý manažment sa schádzal kvôli tomu u nich. Bol to jednak manžel, syn, jeho priateľ X. S., ekonómka a ešte nejaký poradca z Č.. Na ich mená si presne nepamätá, nakoľko sa o firmu nezaujímal. Robili, čo sa dalo. Minuli všetky úspory na to, aby firma neskončila. Bohužiaľ ani toto im nevyšlo.

Odporca 1/ na nariadenom pojednávaní vypovedal, že na základe tlakov je pravdou, že porušil sľub manželke, keď riskoval a ručil aj svojím osobným majetkom za dlhy firmy. Myslel si, že ich osobný majetok nebude nikdy postihnutý, nakoľko fungovali, rysovali sa veľké obchody a ich obrat bol okolo 5 až 6 miliónov Eur ročne. Ku koncu už ani sám nedokázal všetko sledovať, pričom si pamätám, že bol za ním syn, ktorý mu uviedol, že je potrebné obnoviť úver s bankou, kde podpísal ručenie. V tomto dôveroval aj svojmu synovi. Manželke o tom nehovoril. Tá bola na hony vzdialená od ich problémov. Bol pôvodne veľmi vďačný banke za to, že im poskytla prvý úver, nakoľko mohol začať gazdovať na svojom, keď za tieto peniaze kúpili nehnuteľnosť. O banke si myslel, že majú dobrý obchodný vzťah, pričom predtým chodieval po celom svete, predával zdravotnícke pomôcky, pričom bol zvyknutý na férové jednanie. Nikdy nepredpokladal, že banka bude takto niekedy postupovať, že sa bude snažiť získať peniaze z ich osobného majetku. Vo firme som bol 51 % akcionárom spolu s svojím synom a jeho najlepším kamarátom. Dá sa povedať, že skončili z dôvodu, že im česká firma nevedela dodávať tovar v požadovanej kvalite. V najlepších časoch mali okolo 50 až 60 zamestnancov, pričom vyrábali výrobky z umelej hmoty, rôzne prepravky a dá sa povedať, že boli jedineční na trhu. K zhoršeniu situácie bolo spôsobené tým, že sa nedokázali refinancovať, čo viedlo až ku konkurzu, ktorý si sami podali.

Podľa § 145 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

Podľa § 40a cit. zák. ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589, § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

Podľa § 147 ods. 1, 2 cit. zák. pohľadávka veriteľa len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. To neplatí, ak ide o pohľadávku veriteľa jedného z manželov, ktorí sa dohodli podľa ustanovení § 143a, pokiaľ táto pohľadávka vznikla pri používaní majetku, ktorý nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Podľa § 3 ods. 1 cit. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 80 O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä

- a) o osobnom stave (o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho);
- b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva;
- c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Skôr ako súd pristúpil k meritórnemu posúdeniu veci, zaoberal sa základnou právnou otázkami a to či navrhovateľ má naliehavý právny záujem na podaní tejto určovacej žaloby v zmysle § 80 O.s.p.. Navrhovateľ sa podanou žalobou domáha určenia neplatnosti vyhlásenia ručiteľa. Z uvedeného je zrejmé, že sa jedná o určovaciu žalobu v zmysle § 80 ods. 1 písm. c) O.s.p., kde zákon vyžaduje existenciu naliehavého právneho záujmu. Naliehavý právny záujem je daný vtedy, ak vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom/odporcami existuje stav objektívnej právnej neistoty, ktorý je ohrozením postavenia navrhovateľa. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práv navrhovateľa a či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti či ohrozenia práva. Nepreukázanie naliehavého právneho záujmu je dôvodom na zamietnutie návrhu.

Navrhovateľ sa v danom prípade domáhala určenia neplatnosti právneho úkonu - ručiteľského vyhlásenia odporcu 1/ zo dňa 18.06.2013. Podľa aktuálnej právnej úpravy v režime bezpodielového

spoluvlastníctva bežné veci, týkajúce sa spoločných vecí, môže vybavovať každý s manželov. V iných ako bežných veciach týkajúcich sa spoločných vecí zákon vyžaduje súhlas oboch manželov, inak je takýto právny úkon neplatný (relatívne). Občiansky zákonník neuvádza výslovne, čo sa rozumie bežnou vecou, preto pri interpretácii tohto pojmu treba prihliadať na povahu, hodnotu a účel veci, na ktorý vec obvykle slúži. Z právnych úkonov uskutočnených manželmi, ktoré sa týkajú spoločnej veci (bez ohľadu na to, či ide bežnú alebo „ostatnú“ vec) sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne. Právny úkon sa „týka spoločnej veci“ vtedy, ak sa vzťahuje k obsahu vlastníckeho práva konkrétnej veci patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (priamy vzťah k spoločným veciam), resp. ak sa účinky tohto právneho úkonu prejavia vo sfére spoločných vecí (nepriamy vzťah k spoločným veciam). V predmetnej veci sa odporca 1/ vyhlásením z 18.06.2013 zaručil za obchodnú spoločnosť MM. R. U., U..W., že v prípade, keď dlžník (obchodná spoločnosť Q. R. U., U..W..) nesplní akýkoľvek záväzok z Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, tak ho uhradí odporca 1/ ako ručiteľ. Predmetnom zmluvného vzťahu založeného úverovou zmluvou v zmysle dodatku č. 20 bol úver vo výške 550.000,- Eur a to za účelom financovania prevádzkových nákladov spoločnosti. Z hľadiska právneho posúdenia bolo rozhodujúce, či právny úkon uskutočnený odporcom 1/ sa týkal spoločných vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a či išlo o vybavovanie bežnej veci. V danej veci bolo potrebné vychádzať z nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 26/2010 z 08.12.2010. Odporca 1/ sa v zmysle vyhlásenia z 18.06.2013 stal individuálnym ručiteľom za záväzok obchodnej spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s.. Dôsledkom tohto právneho úkonu nie je síce priama zodpovednosť navrhovateľa ako osobného dlžníka za uvedený záväzok, ale právny úkon vytvára stav, keď veriteľ (odporca 2/) má možnosť v prípade nesplnenia záväzku odporcom 1/ domáhať uspokojenia svojej pohľadávky v exekučnom konaní aj z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (§ 147 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523147'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka). Práve táto skutočnosť odôvodňuje záver, že prevzatie ručiteľského záväzku odporcom 1/ nebolo bežnou záležitosťou (vzhľadom na povahu a výšku záväzku), dotýkajúcou sa spoločných vecí oboch manželov podmienenou súhlasom navrhovateľky (manželky odporcu 1/). Účinky právneho úkonu odporcu 1/ mali spôsobilosť prejavíť sa vo sfére spoločných vecí, keďže odporca 1/ v čase uskutočnenia ručiteľského vyhlásenia, t. j. ku dňu 18.06.2013 ani v súčasnosti nedisponuje osobným majetkom v takej výške, aby postačoval na exekučné uspokojenie pohľadávky veriteľa (odporcu 2/). Na danom závere najmä so zreteľom na výšku ručiteľského záväzku nemení nič ani skutočnosť, že ručiteľský záväzok prevzali spoločne dve osoby. Zistený skutkový stav je potrebné právne podriaďiť pod ustanovenie § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odporca 1/ si nezabezpečil súhlas navrhovateľa k uvedenému úkonu, pričom navrhovateľ sa relatívnej neplatnosti dovolal a to najneskôr podanou žalobou došlou súdu dňa 09.03.2015.

Jedným z prípadov relatívnej neplatnosti právnych úkonov je chýbajúci súhlas druhého manžela v nie bežných veciach, týkajúcich sa spoločných vecí (§ 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Relatívna neplatnosť právneho úkonu pôsobí až od okamihu, keď sa jej oprávnený účastník dovolá. Do tej doby sa právny úkon považuje za platný so všetkými dôsledkami z toho vyplývajúcimi. Z týchto dôvodov súd dospel k záveru, že tento úkon je postihnutý relatívnou neplatnosťou, ktorej sa navrhovateľ dovolal, a preto bolo potrebné návrhu vyhovieť, aby sa odstránil stav právnej istoty. Súd nevzal do úvahy námietku odporcu 2/, že túto právnu otázku si súd mohol sám prejudiciálne vyriešiť v konaní o plnenie a to z dôvodu, že navrhovateľ v tomto konaní nie je pánom sporu (mohol by byť len v pozícii odporcu), je závislý na právnych krokoch odporcu 2/, nemá žiaden dosah na priebeh konkurzu, BSM nebolo medzi manželmi zrušené a vyporiadané, a teda sa ocitá v stave právnej neistoty, teda súd dospel k záveru, že navrhovateľ v tomto konaní má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti ručenia odporcu 1/. Poskytnutie právnej ochrany navrhovateľa je opodstatnené aj po prípadnom zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Pre úplnosť je potrebné uviesť, že povinnosťou súdu je z úradnej moci zisťovať, či ručiteľské vyhlásenie odporcu 1/ nie je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252339'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak svojím obsahom alebo sledovaným účelom porušuje všeobecne spoločensky uznávané morálne zásady, ktoré sa týkajú vzťahov a konaní medzi ľuďmi v demokratickej spoločnosti. Odporca 1/ realizoval právny úkon bez súhlasu navrhovateľa (manželky) a v čase uskutočnenia odporcu 1/ nemal vo výlučnom vlastníctve relevantný majetok postihnuteľný exekúciou, čo v konaní nebolo sporné. Medzi účastníkmi konania nie je ani sporné, že pohľadávka odporcu 2/ nebude uspokojená v celom rozsahu v rámci konkurzu. Navrhovateľ sa teda neprimerane

zaručil za riziko podnikania obchodnej spoločnosti a presadil svoj záujem na úkor spoločného majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva. Súd nemal pochybnosť, že účelom právneho úkonu realizovaného odporcom dňa 18.06.2013 bolo vytvorenie možnosti exekučného uspokojenia pohľadávky veriteľa z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Na záver súd konštatuje, že súd po vykonanom dokazovaní nevzal do úvahy judikatúru predloženú právny zástupcom odporcu 2/, nakoľko ide o prekonanú judikatúru a súd vychádzal, okrem rozhodnutia ústavného súdu, z rozhodnutí odvolacích súdov, konkrétne z rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach sp.zn.: 4Co/37/2012, 6Co/45/2012, 6Co/238/2011, Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn.: 13Co/221/2013, 17Co/6/2013, Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn.: 6Co/131/2012 a Krajského súdu v Bratislave, sp.zn.: 3Co/245/2009.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 151 ods. 7 O.s.p. tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania vo výške 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v potrebnom počte rovnopisov spolu s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy, t.j. 0,50 Eur/stranu (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak nebude povinnosť uložená rozhodnutím dobrovoľne splnená, možno podať návrh na exekúciu podľa osobitného predpisu.